

7073 - خەتنە قىلىشنىڭ ساغلاملىق ۋە دىنى جەھەتتىكى پايدىلىرى

سوئال

مەن بىر دىنسىز كىشىمەن ، بىراق مېنىڭ شۇنى بىلگۈم كىلىدۇ ، نىمىشقا يەھۇدىي ۋە مۇسۇلمانلار خەتنە قىلىشنى لازىم دەپ ھىساپلايدۇ ؟ ماڭا مۇسۇلمان ھەر بىر ئادەمنى ئاللاھنىڭ بىر مۇكەممەل مەخلۇقى دەپ قارايدىغاندەك بىلىنىدۇ . لىكىن نىمىشقا ئاللاھنىڭ ياراتقىنىنى ئۆزگەرتىش بىلەن بۇ مۇكەممەللىكتىن شەكىلىنىدۇ ؟ مەن ئەلۋەتتە ساغلاملىق جەھەتتە تازىلىققا ئەھمىيەت بېرىشنى بىلىمەن . لىكىن مەن سىلەردىن سوئالغا جاۋاب ئىرىشىشنى راستلا ئۈمۈد قىلىمەن . سىلەرنىڭ كۆڭۈل بۆلگىنىڭلارغا رەھمەت .

تەپسىلىي جاۋاب

مەدھىيە ئاللاھقا بولسۇن .

مۇسۇلمان ئاللاھنىڭ بۇيرۇقلىرىغا بويسۇنىدۇ . مان بۇ ئىسلامنىڭ مەنىسى ، يەنى ئاللاھقا باش ئىگىش ۋە ئۇنىڭ بۇيرۇقلىرىغا بويسۇنۇش ، مەيلى ئۇنىڭدىكى ھەممەت ئۇنىڭغا ئىنىق بولسۇن ياكى بولمىسۇن . چۈنكى بۇيرۇق چۈشۈرگۈچى - ئاللاھ بولسا ياراتقۇچى ، ھەممىنى بىلگۈچى ، ھەممىدىن خەۋەردار بولۇپ ، ئۇ ئىنساننى ياراتتى ھەمدە ئۇ ئىنسانغا نىمىنىڭ ياخشى ، نىمىنىڭ ياخشى ئەمەسلىكىنى بىلىدۇ . خەتنە قىلىش بولسا مۇسۇلمان ئاللاھقا بۇيسۇنۇش ، ئۇنىڭغا باش ئىگىش ، ئۇنى سۆيۈش ھەمدە ئۇنىڭ ھوزۇرىدىن ئەجر ، مۇكاپات ئىزدەپ ئىجرا قىلىدىغان شەرىئەت ئەھكاملىرىنىڭ بىرى . ھەمدە ئۇ ئاللاھنىڭ بىر ئىشىغا بۇيرىسىلا ، ئۇنىڭدا بىر ھەممەت بارلىقى ھەمدە بەندە بولسۇن ياكى بولمىسۇن ئۇنىڭدا بىر پايدا بارلىقىغا قاتتىق ئىشىنىدۇ . ھىچقىسى يوق ، ھەي خەتنە قىلىشنىڭ ساغلاملىق پايدىلىرىنى بىلىشكە ھىرىسمەن سوئال سورىغۇچى ، بىز بۇ يەردە تەلپىگە جاۋابەن ، ھەمدە مۇئىمىنلەرنىڭ ھۆكۈملەرگە بولغان ئىماننىڭ ئېشىشى ، غەيرى مۇسۇلمانلارنىڭ پايدىلىق ئىشلارنى ئىلىپ كەلگەن ، زىيانلىق ئىشلاردىن ساقلىغان بۇ ئىسلام قانۇنىنىڭ كاتتىلىق جەھەتتىكى بۇ تەرىپىنى كۆرۈشى ئۈچۈن ، خەتنە قىلىشنىڭ ساغلاملىق ۋە شەرىئەتتىكى بىر قىسىم پايدىلىرىنى تىلغا ئېلىپ ئۆتىمىز .

1- دىنىي جەھەتتىكى پايدىلىرى :

خەتنە قىلىش بولسا ئاللاھ تەرىپىدىن بۇيرۇلغان ھۆسۈن گۈزەللەشتۈرۈش ھەققىدىكى بۇيرۇقلارنىڭ بىرى بولۇپ ، ئاللاھ بەندىلىرىگە ئۆزلىرىنى ئىچكى ۋە تاشقى جەھەتتىن گۈزەللەشتۈرۈشنى بەلگىلىدى . ئۇ بولسا ئاللاھ ئۇلارنى شۇنىڭ بىلەن ياراتقان تەبىئىيلىكنىڭ مۇكەممەللىكى ، ھەمدە شۇڭا ئۇ ئىبراھىمنىڭ دىنىنىڭ ھەنەفىيە (ساپ بىر ئىلاھلىق) لىكىنىڭ مۇكەممەللىكى . ھەنەفىيلىكنى مۇكەممەللەشتۈرۈش ئۈچۈن خەتنە قىلىشنىڭ بىكىتىلىشىنىڭ مەنبەسى بولسا ئاللاھ ئىبراھىم بىلەن ئەھدىلەشكەندە ھەمدە ئۇنى ئىنسانلارغا رەھبەر قىلىشقا ، ئۇنى نۇرغۇن كىشىلەرنىڭ ئاتىسى قىلىشقا ، ھەمدە پەيغەمبەرلەر ۋە پادىشاھلارنى ئۇنىڭ پۇشتىدىن قىلىشقا ، ۋە

ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىنى كۆپ قىلىشقا ۋە دە بەرگەندە ھەمدە ئۇنىڭغا ئاللاھ بىلەن ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىنىڭ ئارىسىدا ئەھدە بەلگىسىگە ئۇلاردىن ھەربىر پەرزەنتنىڭ خەتنىسىنى قىلىش قىلماقچىلىقىنى ھەمدە بۇ بەلگە ئۇلارنىڭ بەدىنىدىكى مىنىڭ ئەھدىم بولىدۇ دەپ خەۋەر قىلغاندا بولغان . خەتنە قىلىش ئىبراھىمنىڭ دىنىغا كىرگەنلىكىنىڭ بەلگىسى

ھەمدە بۇ ئاللاھنى مۇنۇ سۆزىنى يەشكۈچىنىڭ يېشىمغا ئۇيغۇن : **« ئاللاھنىڭ بويىقى (يەنى ، دىنى) . »**

ئاللاھنىڭكىدىنمۇ ياخشى كىمنىڭ بويىقى (دىنى) بار ؟ ھەمدە بىز ئۇنىڭ ئىبادەتچىلىرىمىز . » . [بەقەرە (ئىنەك

(: 138] خەتنە قىلىش بىر ئىلاھچىلارغا نىسبەتەن كىرىست ئىبادەتچىلىرىنىڭ بويۇنۇش ۋە يۇيۇنۇش بىلەن تەڭ . ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ قارىشىچە بالىلىرىنى يۇيۇندۇرۇش سۈيىدە بويىغاندا ، ئاندىن ئۇلارنى پاكلايدۇ ھەمدە : " ھازىر خىرىستىئان بولدى . " دەيدۇ . شۇڭا ئاللاھ بىر ئىلاھچىلارغا بىر ئىلاھچىلىق (ھەنەفىيلىك) بويىقىنى

بەلگىلىدى ، ھەمدە ئۇنىڭ بەلگىسىنى خەتنە قىلىش قىلىپ مۇنداق دىدى : **« ئاللاھنىڭ بويىقى (يەنى ، دىنى) . »**

ئاللاھنىڭكىدىنمۇ ياخشى كىمنىڭ بويىقى (دىنى) بار ؟ ھەمدە بىز ئۇنىڭ ئىبادەتچىلىرىمىز . » [بەقەرە (ئىنەك

: 138] .

شۇڭا ئاللاھ خەتنە قىلىشنى ئۆزىنى ئۇنىڭغا ۋە ئۇنىڭ دىنىغا مەنسۇپ قىلغۇچىلارنىڭ ، ھەمدە پۈتۈنلەي يالغۇز ئۇنىڭغا قۇل بولۇش سۈپىتى بىلەن ئۆزلىرىنى ئۇنىڭغا مەنسۇپ قىلغۇچىلارنىڭ بەلگىسى قىلدى ...

خۇلاسە : ئاللاھنىڭ بويىقى بولسا قەلپلەر ئۇنى تونۇش ، ئۇنى سۆيۈش ۋە ئۇنىڭغا ساپىدىل بولۇش ، ئۇنىڭغا بىرنەرسىنى شىرىك قىلماستىن يالغۇز ئۇنىڭغا ئىبادەت قىلىش بىلەن بويالغان ، بەدەنلەر بولسا خەتنە قىلىش ، دوۋسۇن تۈكىنى چۈشۈرۈش ، بۇرۇتنى قىرقىش ، تىرناقلىرىنى ئىلىش ، قولتۇق تۈكىنى يۇلۇش ، ئېغىز چايقاش ، بۇرۇننى چايقاش ، چىشىنى چوتكىلاش ۋە ئىستىنجا قىلىشتىن ئىبارەت تەبىئىي (فىتىرەت) خىسەتلەر بىلەن بويالغان بىر ئىلاھچىلىق دىنى . ئاللاھنىڭ تەبىئىتى (دىنى) بىر ئىلاھچىلارنىڭ قەلپلىرى ۋە بەدەنلىرىدە ئاشكارا بولدى . "

[تۇھفە تۇل مەۋدۇد بىئەھكامىل مەۋلۇد - ئىبنۇ قەيىم 351 ب]

بالىنىڭ ئانىسىنىڭ بالاياتقۇسىدىن چىققان چاغدىكى ھالىتىدە قىلىشى شەرت ئەمەس ، ئەگەر بالىغا قىلىنىدىغان مەلۇم نەرسە ئۇنىڭغا پايدىلىق بولسا ھەمدە ساپ دىن تەرىپىدىن بۇيرۇلغان بولسا . مەسىلەن ، تۇغۇلغاندىن كىيىن ئۇنىڭ چېچىنى چۈشۈرۈش ، چۈنكى بۇ ئۇنىڭغا پايدىلىق . پەيغەمبەر (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق

ئۇنىڭغا بولسۇن) مۇنداق دىگەن : **« ئۇنىڭدىن زىيانىق نەرسىنى ئىلىۋېتىڭلار . »**

ۋە شۇنىڭدەك ئۇنىڭغا يۇققان قاننى يۇيۇۋېتىش ، ئانىسى بىلەن تۇتىشىدىغان كىندىك يىپىنى كىسىۋېتىش ۋە شۇنىڭغا ئوخشاش ئۇنىڭغا پايدىلىق ئىشلار ئىلىپ بىرىلىدۇ .

2- ساغلاملىق پايدىلىرى :

د . مۇھەممەد ئەلى بار (ئەنگىلىيەدىكى خان جەمەتى دوختۇرلار ئىنستىتۇتىنىڭ بىر ئەزاسى ، جىددىدىكى

پادىشاھ ئابدۇل ئەزىز ئۇنىۋېرسىتىدىكى پادىشاھ فەھد تىببىي تەتقىقات مەركىزىنىڭ ئىسلامى تىبابەت

فاكۇلتىتىنىڭ مەسلىھەتچىسى .) ئۆزىنىڭ خەتنە قىلىش دىگەن كىتابىدا مۇنداق دەيدۇ :

" يىڭى تۇغۇلغان بالىلارنىڭ (يەنى ، ھاياتىنىڭ بىرىنچى ئىيىدا) خەتنىسىنى قىلىش ئۇلارغا نۇرغۇن ساغلاملىق پايدىلىرىنى ئىلىپ كىلدۇ ، ئۇلاردىن :

1- زەكەردىكى يەرلىك ياللۇغلىنىشنىڭ ئالدىنى ئىلىش : ئۇ خەتنىلىك بولغانلىقتىن كىلىپ چىقىدىغان بولۇپ ، خەتنىلىك تارىيىش دىيىلدۇ ھەمدە ئۇ سىيەلمەسلىكنى ھەمدە زەكەر ئۇچى ياللۇغلىرىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ . ھەمدە ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى داۋالاشقا خەتنە قىلىشنى تەلەپ قىلدۇ . ئۇزۇنغا سوزۇلغاندا ، بالىنىڭ كەلگۈسىدە نۇرغۇن كىسەللىكلەرگە ، ئەڭ خەتىرى زەكەر رايونىدا گىرپىتار بولۇشىغا ئۇچرىتىدۇ .

2- سۈيدۈك يولىدىكى ياللۇغلار : نۇرغۇن تەتقىقاتلار ئىسپاتلىدىكى ، خەتنىسى قىلىنمىغان بالىلار سۈيدۈك يولى ياللۇغلىرىغا ئەڭ كۆپ گىرپىتار بولىدۇ . بەزى تەتقىقاتلاردا خەتنىسى قىلىنمىغان بالىلارنىڭ ئارىسىدىكى گىرپىتار بولۇش نىسبىتى 39 ھەسسىگە يەتكەن . باشقا تەتقىقاتلاردا نىسبەت 10 ھەسسە بولغان ، يەنە باشقا تەتقىقاتلاردا سۈيدۈك يولى ياللۇغلىرىغا گىرپىتار بولغان بالىلارنىڭ 95% ى خەتنىسى قىلىنمىغانلىقىنى كۆرسەتتى ، ھالبۇكى خەتنىسى قىلىنغان بالىلارنىڭ گىرپىتار بولۇش نىسبىتى 5% دىن ئاشمىغان . بالىلاردا ، سۈيدۈك يولى ياللۇغى بەزى ئەھۋاللاردا ئېغىر بولىدۇ . ۋايس ۋەلنىڭ سۈيدۈك يولى ياللۇغلىرىغا گىرپىتار بولغان 88 بالا ھەققىدە ئىلىپ بارغان تەتقىقاتدا ، ئۇلارنىڭ 36% ىدە ئوخشاش باكتىرىيە قاندىمۇ بايقالغان . ئۇلارنىڭ ئۈچى مېڭە پەردە ياللۇغى بىلەن يۇقۇملانغان . ھەمدە ئىككىسى بۆرەك ئىشلىمەسلىكىگە گىرپىتار بولغان . باشقا ئىككىسى بەدىنىگە مىكرو ئورگانىزىملارنىڭ تاراپ كەتكەنلىكتىن ئۆلگەن .

3- زەكەر رايونىنىڭ ئالدىنى ئىلىش : تەتقىقاتلار بىرلىككە كەلدىكى ، زەكەر رايونى خەتنىسى قىلىنغان كىشىلەرنىڭ ئارىسىدا دىگۈدەك مەۋجۇت ئەمەس ، لىكىن خەتنىسى قىلىنمىغانلارنىڭ ئارىسىداكى نىسبەت بولسا ئاز ئەمەس . ئامرىكىدا خەتنىسى قىلىنغانلارنىڭ زەكەر رايونىدا گىرپىتار بولۇش نىسبىتى نۆل ، ھالبۇكى خەتنىسى قىلىنمىغان ئاھالىلەرنىڭ ھەر 100 مىڭدا 2.2 بولۇپ ، ئۇ يەردە رايونىنىڭ ئەھۋالى ھەر يىلى 750 بىلەن 1000 نىڭ ئارىسىدا بولغان . ئەگەر ئاھالىلەر خەتنىسى قىلىنمىغان بولسا ، كىسەللەرنىڭ سانى 3000 گە يېتىدۇ . جوڭگو ، ئۇگاندا ، پۇرتورىكوغا ئوخشاش خەتنىسىنى قىلمايدىغان دۆلەتلەردە زەكەر رايونى ئەزلەپ گىرپىتار بولىدىغان بارلىق رايونلارنىڭ ئىچىدە 12% دىن 22% گىچە ئىگىلەيدۇ . ھەمدە ئۇ ئىنتايىن يۇقۇرى نىسبەت .

4- جىنسىي كىسەللىكلەر : تەتقىقاتچىلار شۇنى بايقىدىكى ، جىنسىي مۇناسىۋەت ئارقىلىق (كۆپىنچە زىنا-پاھىشە ۋە بەچچىۋازلىق سەۋەبىدىن) يۇقىرىدىكى جىنسىي كىسەللىكلەر خەتنىسى قىلىنمىغانلارنىڭ ئارىسىدا ناھايىتىمۇ خەتەر ۋە زور دەرىجىدە تارقىلىدۇ ، بولۇپمۇ ھىرىپىس ، يۇمشاق قىچىشىش ، سىفىلس ، كاندىدا ، گونورىيا ۋە جىنسىي ئەزا خورەكلىرى .

بۇ يەردە يەنە خەتنە قىلىشنىڭ ئۇلارنىڭ خەتنىسىنى قىلمىغان قۇرداشلىرىغا نىسبەتەن ئېيتقاندا ، ئەيدىز بىلەن يۇقۇملىنىش ئىھتىماللىقىنى ئازايتىدىغانلىقىنى تەكىتلەيدىغان بىر قانچە ھازىرقى زامان تەتقىقاتلىرى بار . بىراق بۇ خەتنىسى قىلىنغۇچىنىڭ ئەيدىز بار كىشى بىلەن جىنسىي مۇناسىۋەت ئۆتكۈزۈش نەتىجىسىدە ئەيدىز بىلەن يۇقۇملىنىش ئىھتىماللىقىنى يوققا چىقارمايدۇ . خەتنە قىلىش ئۇنىڭ ئالدىنى ئالمايدۇ ، ھەمدە بۇ نۇرغۇنلىغان

جىنسىي كىسەللىكلەردىن زىنا-پاھىشە قىلىش ، قالايمىقان جىنسىي مۇناسىۋەت ، بەچچىۋازلىق ۋە باشقا يىرگىنىشلىك ھەرىكەتلەردىن يىراقلىشىشتىن باشقا ھەقىقىي يولى يوق .

[بۇنىڭدىن بىز ئىسلام قانۇنىنىڭ زىنا ۋە بەچچىۋازلىقنى ھارام قىلىشتىكى ھىكمىتىنى بىلەلەيمىز .]

5- خوتۇننىڭ بالاياتقۇ بويىنى راکىدىن ساقلاش : تەتقىقاتچىلار شۇنىڭغا دىققەت قىلدىكى ، خەتنىسى قىلىنغان ئەرلەرنىڭ خوتۇنلىرى خەتنىسى قىلىنمىغان ئەرلەرنىڭ خوتۇنلىرىغا قارىغاندا بالاياتقۇ بويىنى راکىغا گىرپىتار بولۇش خەتىرى ئاز .

[د. مۇھەممەد بارنىڭ « **خەتنە قىلىش** » ناملىق كىتابى 76-ب دىن ئىلىندى .] ھەمدە ئاللاھ ياخشى بىلىدۇ .

[پايدىلانغان ماتىرىيال : پروفېسسور ۋايزۋەل ، ئامرىكا ئائىلە دوختۇرى ژۇرنىلى ، 1991-يىلى ، 41-ساندا

نەشىر قىلىنغان .]

پېشىۋا مۇھەممەد سالىھ مۇنەججىد